

Силабус курсу МЕНЕДЖМЕНТ В ОСВІТІ

**Ступінь вищої освіти – другий магістерський
Освітньо-професійна програма:**

«Середня освіта (Англійська мова і література)»

Галузь знань 01 освіта/педагогіка

Дні занять: згідно з розкладом занять заліково-екзаменаційної сесії

Консультації: згідно з графіком індивідуальної роботи

Рік навчання: перший

Семестр: перший

Кількість кредитів: 3

Мова викладання: українська

Керівники курсу

ПІП

к.пед.н. доц. **Бойко Марія Миколаївна**

к.екон.н, доц. **Литвин Любов Мирославівна**

**Контактна
інформація**

llm230766@tnpu.edu.ua +38067 352 53 55

maryboyko@tnpu.edu.ua +38067 35 20 32

Про дисципліну

Навчальна дисципліна «Менеджмент в освіті» спрямована на розвиток у магістрів сучасного управлінського мислення, здатності й готовності до управління закладами освіти. Метою вивчення курсу є формування у здобувачів управлінських компетентностей в галузі освітньої та фінансово-економічної діяльності закладу освіти.

Основні завдання курсу: ознайомлення магістрів зі стратегією та тактикою управління ЗО, оволодіння прикладними інструментами управлінської діяльності менеджера освіти; вироблення практичних умінь та навичок аналізувати управлінські ситуації, проектувати і здійснювати самоуправління

та управління закладом освіти. У процесі вивчення дисципліни магістри знайомляться з вітчизняним та зарубіжним досвідом управління закладом освіти, розглядають принципи, функції, інструменти менеджменту освіти. Також мають можливість набути професійних компетентностей щодо прийняття управлінських рішень, використання сучасних механізмів та інструментів управління фінансово-економічною діяльністю в освіті, оволодіти технологією моніторингу в управлінському процесі, засвоїти основи управлінської та організаційної культури. На основі створення власної технології самоменеджменту спроектувати успішну професійну кар'єру.

Структура курсу

Години (лек./сем.)	Тема	Результати навчання
Змістовий модуль 1. Управління економічною діяльністю закладу освіти		
2 / -	Сучасні фінансово-економічні засади управління освітою.	Знати сутність понять: фінансово-економічні засади управління освітою та економіка освіти. Вміти аналізувати фінансове і ресурсне забезпечення освіти.
2 / 2	Механізм фінансування загальної середньої освіти.	Вміти аналізувати методи та форми фінансування закладів освіти. Дослідити фінансування шкільної освіти у країнах Європейського Союзу та висвітлити моделі реалізації освітніх завдань у країнах ЄС.
2 / 2	Моделі фінансової автономії закладу освіти.	Володіти нормативно-правовими документами щодо автономії закладу освіти. Вміти аналізувати моделі фінансової автономії закладу освіти.
1 / 2	Бюджетний процес в сфері освіти.	Знати особливості формування бюджету школи. Аналізувати кошторис та план асигнувань закладу освіти. Знати етапи формування кошторису «централізованої» та «децентралізованої» школи.
2 / 2	Благодійний фонд як додаткове джерело фінансування школи.	Розкрити особливості створення благодійного фонду. Аналізувати взаємодію між школою та благодійним фондом. Запропонувати напрямки благодійної допомоги закладу освіти.
Змістовий модуль 2. Управління освітньою діяльністю закладу освіти		
2/	Менеджмент - наука і мистецтво управління	Знати сучасні підходи до менеджменту освіти, його сутність, класифікацію, види та форми. Вміти формулювати місію, стратегію, цілі

		закладу освіти. Розробити програму розвитку ЗО.
2/2	Технологія SWOT-аналізу як інструмент стратегічного управління закладом освіти.	Оволодіти основними інструментами стратегічного управління, що оцінюють внутрішні і зовнішні чинники, які впливають на розвиток закладу освіти. Навчитися визначати сильні і слабкі сторони, можливості та загрози закладу освіти. Скласти матрицю SWOT-аналізу з метою виявлення конкурентних переваг закладу освіти на ринку освітніх послуг та формування стратегії його розвитку.
2/2	Функції управління у професійній діяльності менеджера закладу освіти.	Знати суть та класифікацію функцій, форм, методів управління. Підготувати приклади управлінських ситуацій з використанням функцій та методів управління. Змоделювати варіанти їх ефективного розв'язання менеджером освіти.
2/2	Технологія прийняття управлінського рішення.	Знати методи, моделі, види, класифікацію управлінських рішень. Проаналізувати управлінські рішення в освіті та визначити фактори, що впливають на процес їх прийняття. Оволодіти технологією прийняття управлінських рішень. Навчитись застосовувати алгоритм прийняття раціонального управлінського рішення в різноманітних ситуаціях.
2/2	Самоменеджмент, Або як побудувати успішну кар'єру?	Застосовувати технологію самоменеджменту (техніки, методи, прийоми тощо) під час розв'язання професійних завдань. Демонструвати навички організації особистої праці Використовувати методи тайм-менеджменту з метою раціоналізації часу, досягнення особистого, професійного успіху (кар'єри) через самопізнання і самовдосконалення. Розробити власну технологію самоменеджменту.
2/	Менеджер XXI століття. Який він?	Визначити місію та основні компетентності сучасного менеджера освіти. Розкрити особливості, принципи і методи управлінської праці. Оволодіти діагностичним інструментарієм для оцінювання управлінської компетентності

		<p>менеджера закладу освіти. Охарактеризувати структуру управлінської діяльності керівника закладів освіти різних рівнів. Визначити особливості командного менеджменту як інноваційної форми управління. Скласти модель менеджера XXI століття.</p>
--	--	--

Результатом вивчення навчальної дисципліни «Менеджмент в освіті» здобувачами вищої освіти є формування таких компетентностей:

ЗК 6. Здатність розуміти і сприймати етичні принципи, сумлінно виконувати професійні обов'язки, усвідомлювати значущість і дотримуватись норм академічної доброчесності і професійної етики.

ЗК 7. Здатність раціонально планувати та використовувати час.

ЗК 8. Здатність генерувати нові ідеї, лідерські якості.

ЗК 9. Здатність толерантно сприймати, розуміти, цінувати ідеї, думки і судження інших людей, мультикультурність.

ЗК 10. Здатність до постійного особистісного і професійного вдосконалення і розвитку, до навчання впродовж усього життя.

ФК 1. Здатність використовувати теоретичні знання, навички, вміння з педагогіки і психології, філологічних наук і методики навчання іноземних мов для вирішення професійних завдань.

ФК 5. Здатність знаходити та ефективно використовувати навчальну й наукову інформацію з метою оцінки змісту, структури та організації навчального процесу у відповідному закладі освіти.

ФК 11. Здатність до критичного аналізу, діагностики та корекції власної науково-методичної і практичної педагогічної діяльності з метою підвищення ефективності освітнього процесу.

ФК 12. Здатність орієнтуватись в основних тенденціях розвитку іншомовної освіти у навчальних закладах, прогнозувати й проектувати педагогічну діяльність.

Вивчення навчальної дисципліни «Менеджмент в освіті» забезпечує досягнення здобувачами таких результатів навчання:

ПРН 1. Розуміння шляхів розвитку системи освіти України в умовах реформаційних змін. Знання світових освітніх тенденцій.

ПРН 7. Здатність критично аналізувати нову інформацію, отриману з різних

джерел, використовувати засвоєні теоретичні знання при вирішенні професійних завдань, обирати й використовувати відповідні навчальні засоби для ефективної організації навчального процесу.

ПРН 8. Здатність здійснювати контроль навчальних досягнень суб'єктів навчання; розробляти різні типи навчальних і тестових завдань, здійснювати поточний та підсумковий контроль на заняттях; вести облік результатів контролю знань, умінь та навичок.

ПРН 9. Здатність ефективно працювати самостійно та в команді, організувати педагогічну взаємодію з учнями і батьками, студентами.

ПРН 10. Здатність знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН 14. Здатність кваліфіковано здійснювати освітню та педагогічну роботу, сприяти розвитку особистості учнів і студентів, їх підготовці до майбутньої професійної діяльності.

ПРН 15. Здатність визначати рівень особистісного і професійного розвитку, створювати траєкторію особистісного та професійного вдосконалення.

ПРН 16. Здатність розуміти і поділяти цінності академічної доброчесності, усвідомлювати ризики, пов'язані з недоброчесною академічною поведінкою, діяти у навчальних і професійних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики, розпізнавати академічну недоброчесність і давати їй належну оцінку.

Літературні джерела

Основна література:

1. Автономія навчального закладу: нормативно-правові документи. *Практика управління закладом освіти*. 2016. № 6. С. 4-7.
2. Бардась А.В. Б24 Менеджмент [Текст]: навч. посіб. / А.В. Бардась, М.В. Бойченко, А.В. Дудник. – Д.: Національний гірничий університет, 2012. – 381с.
3. Біленко, Д. В. Фінансово-економічна модель розвитку ЗВО в умовах ризиків та невизначеності. *Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. Серія Економічні науки*. 2020. №2 (145). С. 13-20.
URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/16238/1/V145_P013-020.pdf
4. Божинський Володимир. Опорний загальноосвітній навчальний заклад: особливості діяльності. *Практика управління закладом освіти*. 2016. № 8.

5. Бойко М. Зарубіжний досвід управління якістю вищої педагогічної освіти. Adaptive Management: Theory and Practice. Series Pedagogics, Том 11 (21) Випуск 21. Харків, 2021. С. 32-38 DOI: [https://doi.org/10.33296/2707-0255-11\(21\)-15](https://doi.org/10.33296/2707-0255-11(21)-15)
6. Василенко Н. В. Особливості управління опорною школою: кардинальні реформи в освіті. *Управління школою*. 2016. № 31/33. С. 2–13.
7. Зубченко Тетяна. Впровадження автономії навчального закладу. *Практика управління закладом освіти*. 2016. № 6. С. 8-13.
8. Коберник О. М. Менеджмент в освіті : навчальний посібник. / О. М. Коберник, М. І. Гагарін – 3 вид. – Умань : ВПЦ «Візаві». – 2017. – 242 с..
9. Литвин Л. М. Управління фінансово-економічною діяльністю навчального закладу. Навчально-методичний посібник. Тернопіль, ТНПУ, 2017. 60 с.
10. Менеджмент в освіті: Підручник / За ред. проф. В.Крижка. – К.: Освіта України, 2020. – 465 с.
11. Мармаза О.І. Менеджмент освітньої організації / О. І. Мармаза. – Х.: ТОВ «Щедра садиба», 2017. – 126 с.
12. Натрошвілі, Г. Р. Фінансово-економічна підтримка розвитку закладів вищої освіти. *Modern Science - Moderní věda*. 2020. №7. С.118-123. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/16346/1/Natroshvili_G_7.pdf
13. Нова школа у нових громадах: посібник з ефективного управління освітою в об'єднаних територіальних громадах. / Сеїтосманов А., Фасоля О., Мархлевські В. К., 2017. 128 с.
14. Немець Л. М. Педагогічний менеджмент : навчально-методичний посібник для студентів першого курсу магістратури спеціальності 014.07. Середня освіта (Географія) / Л. М. Немець, К. Ю. Сегіда, М. О. Логвинова. – Харків, 2019. – 86 с
15. Управління шкільним бюджетом /В. Громовий, О. Ковальчук, Т. Оленич, Л. Паращенко, Ю. Шукевич; за заг. ред. С. Калашнікової. К.: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2012. 243 с.
16. Шапоренко, О. І., & Паращенко, Л. І. Механізми державного регулювання фінансово-економічної діяльності вищих навчальних закладів. *Вчені записки Університету «КРОК»*, К.: 2018. № 4 (52), 140-147
17. Шкільняк М. М, Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Крисько Ж. Л., Демків І. О. Менеджмент: Навчальний посібник. – Тернопіль: Крок, 2017 р. – 252 с Хміль Ф.І. Основи менеджменту : підручник / Ф.І. Хміль – 2-ге вид., 14ипр.. І доп. – К.: Академвидав, 2007. – 576 с. (Альма-матер)
18. Юрген Апелло Менеджмент 3.0.Agail - менеджмент. Лідерство та управління командами / Юрген Апелло, пер.з англ Г. Якубовська.-Харків:Вид-во «Ранок»:Фабула, 2019.- 432с.

19. P Zastrozhnikova, I. V. ., Datsii, N. V. ., Filyanina, N. M. ., Lytvyn, L. M., Bielialov, T. E., & Martynets, L. A. Desenvolvimento da autonomia financeira e econômica no campo do ensino superior. *Laplage Em Revista*, 2021. №7(1), p.327-340. <https://doi.org/10.24115/S2446-6220202171728p.327-340>
20. Boyko M., Petryshyna O., Communicative management in present-day university. SHS Web of Conferences 104, 02012 (2021). P. 1–6 <https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000724441700001?SID=D5YwcYIIIpeqBMdLnp6>

Додаткова

1. Автономія навчального закладу: нормативно-правові документи // Практика управління закладом освіти. 2016. № 6. С. 4-7.
2. Божинський Володимир. Опорний загальноосвітній навчальний заклад: особливості діяльності // Практика управління закладом освіти. 2016. № 8.
3. Василенко Н. В. Особливості управління опорною школою: кардинальні реформи в освіті / Н. В. Василенко // Управління школою. 2016. № 31/33. С. 2–13.
4. Василенко Н. В. Хмарні технології в управлінні навчальним закладом / Н. В. Василенко // Завучу. Усе для роботи. 2015. № 1/2.
5. Воронова С. Елементи франдрайзингу в діяльності менеджера освіти / С. Воронова // Сучасна школа України. Шкільний світ. 2011. № 2. С. 34-37.
6. Зубченко Тетяна. Впровадження автономії навчального закладу // Практика управління закладом освіти. 2016. № 6. С. 8-13.
7. [Порядок складання кошторису](#) // Практика управління закладом освіти. 2016. № 6. с. 48-50.
8. [Створення благодійного фонду](#) // Практика управління закладом освіти. 2016. № 6. С. 35.
9. Шегеда А. Ф. Управління загальноосвітнім навчальним закладом / А. Ф. Шегеда // Завучу. Усе для роботи. 2015. № 3/4. С. 32-1–32-5.

10. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. ЕНМКД Управління економічною діяльністю закладів освіти. URL: <http://elr.tnpu.edu.ua/course/view.php?id=1616>
2. Бюджетний кодекс України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.

3. Господарський кодекс України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main/436-15>.
4. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#n1235>
5. Закон України «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
6. Закон України «Про дошкільну освіту». URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main/2628-14>.
7. Закон України «Про позашкільну освіту». URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main/1841-14>.
8. Закон України «Про професійно-технічну освіту». URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main/103/98-%D0%B2%D1%80>.
9. Податковий кодекс України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main/2755-17>.
10. Цивільний кодекс України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main/435-15>.
11. Аналітичний центр CEDOS. URL: <https://www.cedos.org.ua/uk/osvita>.
12. Верховна Рада України: офіційний сайт. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>; законодавство України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/main/a>.
13. Кабінет Міністрів України (вихід на Інтернет-сайти всіх міністерств і відомств). URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
14. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/catalog/ministerstvo-osviti-i-nauki-ukraini>, <http://www.mon.gov.ua>

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1- 5): опитування під час занять тести, завдання, обговорення кейсів	35
Модуль 2 (теми 6-11): опитування під час занять завдання, обговорення кейсів	40
Екзамен (теми 1-12) – тести, завдання	25
Всього	100

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота												Підсум-ковий тест	Сума
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2							
T1	T2	T3	T4	T5	ЗМ 1	T6	T7	T8	T9	T10	ЗМ2		
5	5	5	5	5	10	5	5	5	5	5	10	25	100
35						40						25	100

T1, T2.... – теми курсу

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90 – 100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	
D	65-74	задовільно
E	60-64	
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни